

ZPRAVODAJ SPŠ STROJNICKÉ A SOŠ PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ

ČÍSLO 5 – LEDEN 2022

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ:

ZPĚT K PRK-
NŮM... NEBO
VPŘED? 1

RUMUNSKO
DÁVNO NENÍ DI-
VOČINA 5 2

ZPĚT K PRKNŮM... NEBO VPŘED?

Josef Gruber

Možná někoho zarazila informace ze dne otevřených dveří o tom, že v oboru Strojírenství se chceme v technickém kreslení a na počátku konstrukčních cvičení vrátit k rýsovacím prknům. Postačí prkno pro formát A3 s příložníkem. Ptáte se, proč, když se dnes dokumentace vytváří především na počítači? Důvody jsou následující.

Ano, klasické rýsovací potřeby patří v jejich plném nasazení do historie. Ale ve škole mají stále své místo. Nezapomínejme na to, že úlohou školy je nejen předat informace, ale také pěstovat návyky a dovednosti, které tyto informace přetaví ve skutečné znalosti. To se děje i za tu cenu, že některé činnosti se mohou zdát na první pohled nepraktické. Pokud bychom rezignovali na tuto formativní funkci školy, uděláme ze školního vzdělávání pouhý rekvalifikační kurz.

Jednou ze základních dovedností technika musí být schopnost nakreslit náčrt. Náčrt technicky správný, přesný, srozumitelný, protože jedině takový je plnohodnotným nástrojem grafické komunikace.

K této dovednosti dospěje adept právě přes používání klasických rýsovacích pomůcek, které vytvoří správné návyky a vycvičí jemnou motoriku. Druhotným důsledkem je pěstování zodpovědnosti za odevzdanou práci, protože při ručním kreslení neexistuje tlačítko „zpět“. Chce to i jistou odvalu. Opuštění rýsovacích prken před lety vedlo k tomu, že kvalita konstrukčních prací se zhoršila. Žáci přenášejí ušmudlané výkresy složené v deskách, nebo srolované v tubusech (ty už se ale dnes moc nevidí), tahají je po lavicích, nemají je upevněné na rýsovací desce a dosažení požadované přesnosti je tak mnohem obtížnější. Mám za to, že např. na stavebních školách z těchto důvodů dosud rýsovací prkna žijí. Správné návyky získané při klasickém rýsování se později vrátí ve zručných náčrtech i při tvorbě dokumentace na počítači.

Vypuštění „zbytečných“ činností ze školního vzdělávání je tématem, které hýbe vzděláváním zejména po období distanční výuky. Myslím, že někdy ne zcela promyšleně. Je třeba přemýšlet, čím nahradíme případnou formativní funkci některé zdánlivě zbytečné a nepraktické činnosti. Nezapomínejme, že koordinace ruka-oko a jemná motorika udělaly člověka člověkem.

Ilustrační foto PIXABAY (zdarma).

Pozn.: za mých studentských let disponovala škola dvěma rýsovnami, vybavenými prkny KINEX. Ta byla získána jako vyřazená ze Škodovky. Stojany byly poctivou slevačskou prací a tíhu prkna vyvažovala válcová betonová závaží. Dřevěná pravítka byla vedena paralelogramem – pantografem (viz obrázek). Prkna léta sloužila, až jednou... Přišel do místnosti pod rýsovnou tehdejší zástupce ředitele ing. Zajíc a s hrůzou zjistil, že je parádně prohnutý strop (podlaha dnešní auly). To byl konec litinových Kinexů, posléze byly nahrazeny soupravami Robotron, v nichž sice soudruzi z NDR chybu neudělali, ale stejně jejich souřadnicové vedení pravítek nebylo tak praktické jako pantograf. Je zajímavé, že menší stolní varianta Robotronů pantografy měla. Ale zátěž podlahy byla ve srovnání s litinou a betonem minimální.

V rýsovnách se dělo leccos. Zejména, když někteří učitelští matadoři neoplyvali pracovní kázní a docházkou do hodin. V rýsovně se tak občas našly láhve od vína (učilo se až do večera), pamatuji šlehačkovou bitvu a vrcholem byla rozsekaná pravítka po jakémsi šermířském turnaji. Na to si vždycky vzpomenu, když slyším lamentování, jak „hrozná máme žáky“. Kam se hrabou.

Po revoluci v roce 1989 vznikla dodnes prosperující prodejna TechDraw (kterou bych skoupil celou, kdyby na to přišlo, mají krásné věci), kde jsem objednal nová pravítka pro resuscitaci rýsoven. Staré úchyty jsem trochu překonstruoval, aby pravítka pasovala do Robotronů, a tuším, že kolega Jirka Kolovský je upravil na výukovém „encéčku“.

AUTOŘI:

- Ing. P. Vlček
- Ing. J. Gruber

RUMUNSKO DÁVNO NENÍ DIVOČINA

DÍL 5: POBYT U ČERNÉHO A „MRTVÉHO“ MOŘE (JEZERA TECHIRGHIOI)

Petr Vlček

Následuje několik dní bez auta. Druhý den jsme zjistili autobusy a odjeli jsme do Mangalie. Na severním okraji Mangalie se do vnitrozemí rozlévá bažinatý fjord Balta Romanu. Vlní se v dálce asi 10 km. Je částečně nepřístupný, neboť je součástí vojenského prostoru. Na okraji stojí vojenský přístav a velká kasárna. Ve městě je pak několik antických památek.

Z města jsme pokračovali vlakem podél pobřeží přes střediska Jupiter, Olimp, Neptun a Continesti do Euforie Sud a vjíždíme na úžinu mezi jezerem Techirghiol a Černým mořem. Vystoupili jsme v Euforii Nord.

První tři střediska jsou hotelové Mangalie s komerčními plážemi a hotely. V okolí pobřeží se rozkládá několik bažinatých jezer, největší z nich je Tatlageac. Prosakuje do nich mořská voda, takže jsou poloslaná. Bahno na jejich pobřeží je léčivé a tak je na plážích mnoho „černoušků“ – lidí natřených tímto bahnem od hlavy až k patě.

Mezi středisky Neptun a Continesti jsou přírodní pusté pláže. Podél pobřeží tam vede jakási cesta a chudší Rumuni tu kempují a koupají se mimo komerční pláže. V okolí pobřeží se také rozkládá několik bažinatých jezer.

Na úžině mezi Euforiemi jsou opět pláže. Za Euforii Nord je území největšího rumunského přístavu v Constantě. Dále severněji jsou pak vyhlášená komerční střediska – oblast Mamaia a dál už následuje přírodní rezervace Delta Dunaje. Tam je pobřeží hůře dostupné a bažinaté.

Z nádraží v Euforii jdeme přímo na pobřeží rumunského „Mrtvého moře“ k jezeru Techirghiol. Jezero dostalo název podle stejnojmenných lázní, které můžeme vidět na protějším břehu přes vodní hladinu. K léčení se využívá zdejší ultraslané bahno a přesycený volný vodní roztok z jezera. V městečku je také kláš-

ter. V jezeře se nedá plavat, neboť voda silně nadnáší a pokud si lehnete na záda, doslova se protahuje páteř. Konec

tak se až k ní se dojit nedá. Z pláže vidíme první hraniční označnick na pobřeží – jakýsi velký pahorek s tyčí a vlajkami.

Jezero Techirghiol

jezera je průmyslově využíván k těžbě soli. Voda se vysouší a sůl se sesbírá ze dna. Celý den si užíváme u jezera, mažeme se bahnem a necháme se unášet ve slané vodě, kam lze vedle sebe zabořit konzervu s pivem či coca-colou a ona

Chvilí odpočíváme u moře, občerstvujeme se v luxusní restauraci a vydáváme se asi na sedmikilometrový pochod do našeho střediska podél moře. Nad nám jsou asi 10 až 15 metrů útesy a na nahoře stojí karavany, stany a provizorní chatky. Tu a tam vede celkem špatně schůdná cesta dolů k pobřeží. Podél pobřeží vede také cesta, někde je schůdná, někde obtížně. Moře je místy zanesené chaluhy a poměrně smrdí, místy je voda čistá a dá se tady vykoupat. Čehož čas od času využíváme. Občas musíme projít přes malé divoké nuda pláže. Moře brázdí malé i velké lodi blížící se, či se vzdalující, do/ od nedalekých dvou přístavů.

Přicházíme na okraj 2Mai a usazujeme se v pobřežní restauraci. Nedaleko je vlnolamové molo, které brání větším vlnám při bouřkách, aby pronikla voda do střediska. Odpoledne si užíváme na pláži.

Costinesti

stojí a nevylije se. Večer se vracíme zpátky do 2Mai. Ještě jsme se byli podívat na mořskou pláž.

Druhý den ráno jedeme autobusem na opačnou stranu do posledního rumunského střediska Vama Veche. Za dob komunistické režimu byla obec v hraničním pásmu. I teď je hranice střežená vojenskou hlídkou na pevnině, na pláži je zátaras dost daleko od hranice, a

Ráno vstáváme brzy a jdeme ještě za soumraku k moři. Nad obzorem je opar, který pomalu sílí. Na pláži je již poměrně dost lidí s fotoaparáty. Cvičí nebo běhají. Hledáme vhodné místo na fotografii a pozorujeme sílící záři. Po chvíli rudé slunce vychází těsně nad mořem z malého oparu. Je zpočátku rudé, ale začíná měnit barvy a s tím stoupá i teplota. Naposledy se koupeme.

Cesta se nám právě zlomila a my dnes začneme vracet do vnitrozemí. Po snídani vyklízíme pokoj a nakládáme věci zpátky do auta. Jedeme stejnou cestou směrem do Constanty na dálnici. Za Costinesti se provoz zahušťuje. Na úžině u Techirghiolu už je řádná zácpa a plno lidí, mířících k jezeru či k moři na chodnících. Policie řídí dopravu.

Na prvním odpočívadle na dálnici zastavujeme a protože nechceme stát frontu na myto před mostem a u dunajského ostrova, hledáme stránky na

**SPŠ STROJNICKÁ A SOŠ
PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ**

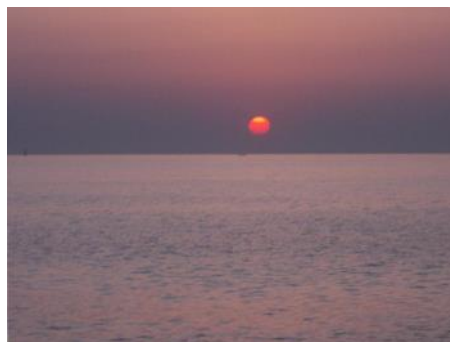
Klatovská 109,
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice,
371 510 825 - sekretariát.

elektronickou platbu mýta. Mělo by to být i se slevou.

Za mostem už se provoz zklidňuje a my míříme po dálnici do hlavního města Rumunska – Bucuresti. Původně jsem sem ani nechtěl, neboť jsem město navštívil před třemi lety a příliš turistické a krásné není. Přemluvil mě k návštěvě syn, aby zde mohl šotoušit na tramvajích MHD.

Východ Slunce

© 2021 pro školní Zpravodaj (pokračování příště)

*K lesu zády, ke mně vchodem!
Foto JG*